

هیرسا تۆرکان، ژبەر یه کگرتنا کۆردانه

سیامه ند هاریکی به رلین

گهلی کۆرد ب هژمارا شینین خوه، ب مه زنتین گهلی بندهست د جیهانی دا دهیت ناسین و هژمارتن، ییکو هیشتا دولاتی خوه دا ب کمباختین ته رزین زۆرداری و چهوساندنی ژ لایلی داگیرکهرین کۆردستانی شه دهیت ته په سه رکرن و ژ بچوکتین مافی ن ژانی یی بییه هرکری.

پشتی سالا ۱۹۹۱ ئی دهلیفه ک پهیدا بوو، سه ده مین پهیدا بوونا وی دهلیفی چ بوو بن، گهلی مه ل باشووری وهلاتی مه ب وی نیچه نازادییه ک بدهستکهفت، هه ریمه ک پاراستنی ژ لایلی هیزین هه قه یمان شه تا دهستییا شه ری رزگاریا عیراقی و کۆردستانی، بۆ کۆردین باشووری کۆردستانی هاته دهستییا نکرن و پاراستن.

ب رزگاریا عیراقی را، باشووری کۆردستانی ژ، ب هیمه تا هیزین هه قه یه یمان جاره ک دی، به لی ب هاریکاریا گه لی مه و بتاییه تی ژ، هیزین سیاسی ن کۆرد، وه ک هه قه یمانین هیزین هه قه یمان پشکاریه کا کاریگر، دبه رۆکین شه ری دا کرو کارین، بتاییه تی ل ده قه رین کۆردنشین و توخیبین نزی ک وان ده قه ران دا رۆله کی مه زن بله یزن و قۆربانی ژی دان.

بیگۆمان، گه له کی پر نه یاری، وه کو گه لی کۆرد، ب ویژی نه کاری، بیهنه کا دیرژ و ته واوا نازادی هه لکیشت، چۆنکی (تۆکا) ل سالا ۱۹۲۳ ئی خستی یه قه رکا مه، سی نه یاری دی هه ری وه لا کیشانا وی ژ سی لایان شه دهن، دلکو نه وه هه ناسه دقرا مه را بمینیت و بیهن و بهایی

وی نازاری و هه رنه گرین و نه زانین، نه کۆ پی (ئالۆری) بیهن و ئیدی هه موو جیهان نه کاریت، مه ژ ی بی به هریکه تن و نیری کۆله تی و بندهستی بیخهف ملین مه.

تۆرکین ئوسمانی، وه ک سۆسیۆلوگی تۆرکی هیژا، ئیسماعیل به شیکچی دبیزیت، نه م به ری چه ند سه دسالان وه کی، چه ند سواره کین ره پ و رویت، ژ ئاسیا نا فین ریکه فتن هیچ که سه کی ری نه دامه، لسه ر جی و وارین وان دانین و سلاشه کی بدهینی، هه تا هاتی یه جی کۆردان.

کۆردان وه ک میقان ده رگه هین مالین خوه ژ مه را قه کرن و داناینه سه ری مالی، لی مخابن ل به ردیلا سۆپاسییا وان و ریزگرتنا وان، نه م لسه ری مالی بۆینه سنگ و مه ژ خۆدین مالان را گووت ژ مالی ن مه ده رکه فن، مه مال ژ ما خوی حه رامکر و ده رخستن و هه تاکوو ژ مه هاتی ژۆدهستی و کۆله تی مه لسه رسه پانن و بکارینان و هیشتا ژ نه م یی وان کارو رهفتاران دۆمده کین و یی ب وان هزر و باوه رییان دژین.

ب راستی ژ .. ئایدۆلۆژی یا تۆرکچیتی.. نه دهیت گۆه ارتن، نه ژی ژهنگی دبیت و درزیت، وه ک په نده کا ئه لمانی یا هه بی لسه ر نه قینی دبیزن.. نه قینا یه که مین ژهنگی نابیتن. نه ق ده ولتا ده ستردا نه ا بناقی تۆرکی هه بی به رمای وی ئی مپراتۆرییه تا وان، یا کۆ نه رۆپی یا ب زه لامی نه خۆش ل قه له م ددا، ل هه موو وان ولاتین هاتین داگیرکرن دوی سه رده می دا ژ لایلی تۆرکین ئوسمانی شه، ژی هاتن قه وتانن. لی مخابن ژ پارچه کا مه زنا وهلاتی

مه دا هه رمان، کۆردان دووباره کارین خوه یین کۆله تی دووپاکرن و ب وی ژی رانه وهستیان، خۆفرۆشی یا ب هه رزانی دهستییکه شه، بۆنه ف خۆلامین وان یین ب زه قه ر و ده ستین خۆ ل قه رکا کۆردیه رۆه ران به رنه دان، نه هیلان ژ وهلاتی مه ژی به یین قه وتانن و بوونه ف براین وان یین ناخره تی و کراسی ئیسلامه تی کره فبه رخو.

د دیرۆکا تۆرکان دا هه ر ده می ژی به رته نگبووی و چ ده ستان دا نه مای و به رف گۆری برین، خۆفرۆشین کۆردان یی خۆ دایه به ر سه ری وان و بۆ بییه ف تاژی ژبه رهندی، ئیرو یین هاریوون، ب ئاشکاریا یی دبیزن گه ره ک، هوین وه کوو جارا گۆهینی بۆمه هه ف و دو بکۆرن، هه روه کی مه په یمانه ک بۆ هاتا هه تا ده گه ل مۆرکیبیت، کۆ دی ل هه موو پارچین وهلاتی خۆ دا کۆلین وان بیهن و هه ر تشتی ئه و ژ مه بخازن، به لی ئه ز به نی یه.

هیقیدارین قیجاری ئه و مه ره ما وان نه هیته جی، کۆردین مه خۆ ناسکریتن، ژ وی جامی ژه هری تیر شه خاریبتن، به س بلا جاره ک بیتن، کۆرد کۆردکۆژی نه که ن، نه ز ب باوه رم نه وی جامی ژه هری دی مه جبوورین نه و بخو قه خۆن و وه ک چاوا نه م پی دمیرین، دی قیجاری ئه و خو پی کۆرن.

راسته و ب ئاشکاریا یی دبیزن، نه گه ر هوین هه ف و دو نه کۆرن نه م دی هه وه کۆژین، ژ خۆ سه ده ها سالن دبن نا فین جۆدادا یی کۆردان دکۆژن، مرنا هه ری ب رۆمه ت ژی د جیهانی، مرنا بۆ رزگاری یا وه لات و ماف و نازادیانه، نه ک بۆ کۆله کرن و

داگیرکرنی.

مخابن، نه م د فی بابته تی دا ژ مه جبووری گه له ک په یقین وه ک (مرن، کۆشتن، دۆژمن، شه ری بکار دینین، به لی هیقیدارین خانده قان تیبه گه من، کۆ بابته یی گرتدایا دیرۆکه کا گه له ک ره شه و، پاله وانین وان ره شکۆژیان و میراتگرتن وان یین ئیرو ژی ژ وی زمانی پیقه تر تینا گه من، چاوا مۆق دکاریت به حسی ماسیا بکه ت و لی نا فی نه. ژ خوه هه ر که س دزانی کۆ گۆرین بۆز، که هی نابن، ژیلی نه گه ر چه نده ها چه نده ها تۆرگانین له شی وان بگۆرن.

کی هندی کۆردان ژ شه ری.. کاره سات و مالۆیرانی دیتن، نه فره ت ژ شه ری و شه رخوازان وه رن کا کی ژ هه وه مۆخا گه بی نا شتی یه و دی ب کۆردان ؟! و نویت، نه ر دۆغان یان گول، یینکول گوری هه موو بۆچونین سیاسی، هه ر دوو ژی فه رمانبه رین یه شار بیوکانیتن و بی فه رمانین وی نکارن لسه ر وی کۆرسیی رۆه کی ژی روون، بیکوو د هه موو ژیا نا خۆ دا به س بازارگانی ب خوینا مۆقان کری.

چه رخ چه رخی بیست و یه کی یه، هیشتا نه ژا دپه رستین تۆرک ناخازن کۆلین خوه نازادیکه ن و مرفۆقین ژ بچوکتین مافی ن ژانی یین بی به هرکرینه، هیستا زار و ژ دایک و بابان دهین ستانن داکو ب زمانی دایکا خۆ نه ناخفن، ژ گه له کی پتر بیست ملیۆنان را دبیزن تۆرکین چیا، لسه ر ئا خا خۆ ب بیانی و په نابه ر دژمیرن و وه ک کولان سه ره ده ری دگه ل ده کن.

په یقا کۆرد و کۆردستانی به فرمی ژ هه موو فه ره نگین خۆ ده رخستن و ب تاوانه کا پر مه زن ژی نه و په یف دهیت هژمارتن، په یقین ب زمانی کۆردی سزایه کی گرانه. باشه کۆله تی یا کۆمه لاین به حسدکه ن، ل به ری ئیسلامی، ژیا نا وان چ جۆدایه دگه ل کۆردین مه یین باکوور یا ئیرو هه بوویه.

بقه ترین مه ترسییا دفی ره وشا

نه پاریزیت و پیگه دهنگی خۆ بلند نه که ن و یه کگرتی نه بیت، دی ب هه موو هیزو درنده یا خۆ ب سه ر گه لی مه دا چن.

هه وار هه وارا وان یا ئیرو، هه ر رۆژی خۆ ده افین به ختی وه لاته کی، ئارمانجا سه ره کی یا وان چاگرتن و بیده نگبوونا رایا گشتی یا جیهانی یه ل هه مبه روان تاوان و کاره ساتین وان بۆ نه هیلانا گه لی کۆرد پیلانکری و دارژتی، کو دبه رنامی وان دایه پیکین.

هیقیدکه ین، کۆرد نه بنه ف تاژی و دارده ستین نه یاران و، وه ک چاوا د دیرۆکی دا سه ره له دیر و وه لاتپاریزین خۆ به نه ی هیلاینه و ئانینه به ر خلفین سیداری ژی ژیرا، سه ره له دانتین وان ژی ل هه مبه ر نه یاران، تم په رت و به لاقبوونه، ل داویی دا وه ک نه یارین مه تم دبیزن و قه دگرتن (فه رقا سه یی ره ش و سپی نینه) ته ر و هسک پیگه یین شه وتانندی.

دیرۆکا مه یا سه لماندی، کۆ نه یارین مه، بیی تاژی و خۆفرۆشین کۆردان نه کارینه هیچ بزاقه کا گه لی مه سه رکوت بکه ن، هیترس و تووریا نه ژا دپه رستین تۆرک ژی ئیرو هه ر شه وه، هیقیدارین یه رووی ره شی دیرۆکا مه خۆ دووباره نه که ته شه، بلا فی جاری نه یارین مه ب وان دهردان بمرن، نه نه م.

ئیرۆین دا، ل دژی کۆردان دخۆیی وه ک هنده ک ژنده رین ده نگوباسان ژی ئاماژه یا پیکری، بلنبدوونا پیلین نه ژا دپه رستی نه ل تۆرکیی ل هه مبه ر کۆردان رۆژانه یی بلن دتر دین، بیی جۆدایه یا ناچه و هه ریم و پارچان، گروویین نه ژا دپه رست و تۆندره و ل تۆرکیی ژ لایلی داموده زگایین را گه هاندنی و سیخوری یین وی وهلاتی شه، بتاییه تی ژ یین نزیکی داموده زگایین له شه کهری خه لکی خۆ پالده ن و سورده ک و دۆژمناتی یا لنافه را هه ر دوو گه لان دا کۆرتدکه ن.

دیرۆکا وی وهلاتی دیاره یا چه ند باره دبیه ته شه، چۆنکی ده می تۆرکان خاستی به ری ۵۰۰ سالان یۆنانان ژ وی وهلاتی ده ریخن، به ری ۸۰ سالان ژی نه رمنییا ن، هه مان شیواژین دۆژمناهی یا، کۆ ئیرو دگه ل کۆردان ب کاردنن دگه ل وانسا ژی بکار ئینابوون، بتاییه تی (چاقبه ردا نا مال و سه ره وته یین کۆردان ل میتروپۆلین وان، مه ره ما وان یا سه ره کی یه).

گه له کی دیرۆکا هه ری به رچا قا وی، کو نه و بخو ژی تا ئیرو شانازیی پیدکه ن، کۆشتن و برین و تالان و دزی بیتن، ئیرو نه گه ر چا فین جیهانی هه مووی لسه ر وان نه بیتن و گه لی مه ژی، خۆ ب شیواژین جیاواز